

**Міністерство охорони здоров'я України
КАМ'ЯНСЬКИЙ МЕДИЧНИЙ КОЛЕДЖ**

ПРОГРАМА

творчого вступного випробування

«РІЗЬБЛЕННЯ»

за спеціальністю

221 «СТОМАТОЛОГІЯ»

(освітньо-професійна програма

«Стоматологія ортопедична»)

м. Кам'янське

2019

РОЗГЛЯНУТО

на засіданні предметної екзаменаційної комісії
Протокол № 2 від 26. 03. 2019 р.
Голова предметної екзаменаційної комісії
_____ В.Г. Балабас

ЗАТВЕРДЖУЮ

Голова приймальної комісії
_____ Т.М. Тимченко
26. 03. 2019 р.

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Навчальну програму з «Різьблення» складено на основі Програми для медичних (фармацевтичних) закладів вищої освіти за спеціальністю 221 «Стоматологія», освітньо-професійною програмою «Стоматологія ортопедична».

Структура і зміст програми побудовані на основі взаємозв'язку теоретичних знань з геометрії та практичних вмінь і навичок різьблення з натури.

Програму з «Різьблення» спрямовано на перевірку:

- знань, вмінь та навичок, необхідних для відтворення та виконання об'ємного зображення зуба;
- здатності до самостійної роботи з навчальним матеріалом.

Глибокому засвоєнню та розумінню принципів різьблення зуба допоможе вирішення наступних завдань:

1. Проведення аналізу загальної конструкції зуба.
2. Визначення розташування частин зуба у просторі.
3. Визначення відносних розмірів частин (пропорції) та форми, як у цілому зуба, так і його частин.
4. Визначення індивідуальних особливостей зуба: структура, мікрорельєф, форма.

Програма охоплює широке коло завдань щодо виявлення:

- мануальних здібностей вступників;
- умінь систематизовано і цілеспрямовано сприймати модель зуба (натуру) просторово та візуально;
- умінь точного відтворення моделі зуба при виконанні роботи.

Програма з «Різьблення» складається з тематичного плану, змісту навчального матеріалу, загальних вимог до знань та вмінь вступників, орієнтовного змісту практичних робіт.

Творчий конкурс проводиться в один тур.

Вступник повинен мати достатній рівень знань з геометрії та мануальних навичок з різьблення.

Вступник **повинен знати:**

✓ **з геометрії:**

- площини;
- площі та об'єми фігур;
- вміти розрізняти плоскі та об'ємні форми;

✓ **з образотворчого мистецтва:**

- визначати та передавати пропорційні співвідношення форм зразка;
- візуально відчувати пластику форм зразка.

Вступник **повинен вміти:**

✓ **з геометрії:**

- передавати об'єм фігури – циліндру, конусу, кулі, піраміди, призми, паралелепіпеду;
- визначати розміщення прямих, площин, кутів у просторі;
- визначати об'єми та площі тіл;

✓ **з образотворчого мистецтва:**

- володіти технікою різьблення об'ємних форм;
- вміти передавати індивідуальні особливості зразка.

Для допомоги в підготовці вступників до творчого конкурсу проводяться підготовчі курси з різьблення тривалістю 20 годин.

ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН

з «Різьблення»

№ з/п	Тема
1	Вступ. Скульптура, виникнення, значення. Мета та завдання курсу різьблення.
2	Технологія створення скульптури
2.1	Об'єм, аналіз геометричної форми
2.2	Пропорції, загальні габарити, масштаб
2.3	Формоутворення, лінія контуру
3	Особливості структури моделювання мікрорельєфу
4	Контроль практичних навичок

ПРОГРАМА

з «Різьблення»

I. Вступ. Скульптура, виникнення, значення

Мета та завдання курсу різьблення

Скульптура, виникнення, значення. Мета та завдання курсу різьблення. Застосування в практичній діяльності стислих відомостей з історії розвитку різьблення. Інструменти, обладнання і матеріали, які застосовують під час різьблення. Раціональні прийоми роботи інструментами.

II. Технологія створення скульптури

1. Об'єм, аналіз геометричної форми

Об'ємно-просторові характеристики моделі зуба. Тривимірне зображення. Уявне розчленування на окремі геометричні тіла (циліндр, конус, куля, призма, піраміда, паралелепіпед). Узагальнення форми («обрубка» форми).

Завдання на практичне заняття:

- Різьблення моделі верхнього ікла – узагальнена форма.
- Різьблення моделі верхнього центрального різця – узагальнена форма.

2. Пропорції, загальні габарити, масштаб

Відношення лінійних розмірів до дійсних. Рівномірне відношення елементів, або частин форми моделі зуба між собою. Відношення величин усіх частин моделі зуба до цілого зображення.

Завдання на практичне заняття:

- Детальна доробка моделі верхнього ікла, порівняння пропорцій (взаємне відношення ширини, висоти, довжини).
- Детальна доробка моделі верхнього центрального різця, порівняння пропорцій (взаємне відношення ширини, висоти, довжини).

3. Формоутворення, лінія контуру

Форма, контури та кути моделі зуба. Взаємозв'язок площин, ребер, заглиблень, поверхонь. Формування поверхні зуба. Лінія контуру зуба.

Завдання на практичне заняття:

- Робота над моделюванням поверхні верхнього ікла.
- Узагальнення контуру та ліній верхнього ікла.
- Робота над моделюванням поверхні верхнього різця.
- Узагальнення контуру та ліній верхнього різця.

4. Особливості структури моделювання мікрорельєфу

Моделювання мікрорельєфу, засвоєння характеру поверхні моделі зуба, підкреслення та виконання індивідуальних особливостей форми зуба.

Завдання на практичне заняття:

- Моделювання мікрорельєфу поверхні верхнього ікла.
- Моделювання мікрорельєфу поверхні верхнього різця.

5. Контроль практичних навичок

I етап: Відтворення форми, рельєфу, фактури об'ємної фігури за допомогою пластичного матеріалу (мила).

При різьбленні об'ємного фігури необхідно:

продемонструвати :

- навички роботи з пластичним матеріалом (милом);

відтворити:

- форму;
- рельєф;
- фактуру;
- пропорції;
- габаритні розміри (матеріальність).

На I етапі вступник повинен виконати копію (співвідношення 1:1) заданого зразка об'ємної фігури, що рекомендовано до використання:

- піраміда;
- конус;
- паралелепіпед;
- призма;
- циліндр;
- куля.

II етап. Відтворення моделі зуба з пластичного матеріалу за зразком (гіпсова модель).

При різьбленні зуба за зразком необхідно:

продемонструвати:

- навички роботи з пластичним матеріалом (милом);
- уміння підготувати блок до моделювання;
- навички моделювання зуба за його контурами;
- навички оформлення поверхонь зуба: вестибулярної (щічної), оклюзійної (жувальної, ріжучого краю), оральної (піднебінної, язичної), медіальної (проксимальної) та дистальної (апроксимальної).

відтворити:

- форму;
- рельєф;
- фактуру;
- пропорції;
- габаритні розміри (матеріальність);
- пластичні особливості.

На II етапі вступник повинен виконати копію (співвідношення 1:1) моделі зуба в залежності від його групи:

- центральний різець верхньої та нижньої щелеп;
- бічний різець верхньої та нижньої щелеп;
- ікло верхньої та нижньої щелеп;
- перший премоляр верхньої та нижньої щелеп;
- другий премоляр верхньої та нижньої щелеп;
- перший моляр верхньої та нижньої щелеп;
- другий моляр верхньої та нижньої щелеп;

**МАТЕРІАЛИ ТА ІНСТРУМЕНТИ,
НЕОБХІДНІ ДЛЯ СКЛАДАННЯ ТВОРЧОГО КОНКУРСУ
(РІЗЬБЛЕННЯ)**

1. Мило зварене – 1 блок циліндричної форми (висота 15 см, діаметр 10 см).
2. Моделювальні інструменти (шпатель моделювальний, ніж для гіпсу).
3. Дощечка для різьблення стандартна.
4. Плівка господарська стандартна.
5. Бавовняна серветка.

Відповідальний секретар приймальної комісії
Кам'янського медичного коледжу

Л.І.Тропко